

İslam'a göre kadın çalışabilir mi?

www.ateistlerecevap.org/2017/05/islama-gore-kadn-calsabilir-mi.html

ateistlerecevap

Mayıs 28, 2017

Kadının çalışmasını engelleyen herhangi bir yasak bilmiyoruz. Ancak kadının çalışırken uyması gereken bazı kurallar vardır. Bu kurallara uymazsa haram işlemiş olur.

İslam'da, insan olmaları bakımından, erkekle kadın arasında herhangi bir ayırım söz konusu değildir; her ikisi de eşit derecede Yüce Allah'ın emir ve yasaklarına muhataptır. Erkek olsun kadın olsun, bütün insanlar yeryüzünü imar etmek ve orada Allah'a kulluk etmekle yükümlüdürler.

İslâm'da, insanlık ve Allah'a kulluk bakımından kadınla erkek arasında bir fark bulunmadığı gibi, temel hak ve sorumluluklar açısından da kadın erkek ayrımı bulunmamaktadır.

Dinimizde, erkeğe tanınan temel hak ve hürriyetler, aynı derecede kadına da tanınmıştır.

Buna göre yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme; kişi hürriyeti ve güvenliği; vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyeti; mülkiyet ve tasarruf hakkı; meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunmada bulunma, kanun önünde eşitlik ve adaletle muamele görme hakkı, mesken dokunulmazlığı, şeref ve onurun korunması, evlenme ve aile kurma hakkı, özel hayatın gizliliği ve dokunulmazlığı, geçim teminatı gibi temel haklar bakımından kadınla erkek arasında herhangi bir ayırım söz konusu değildir.

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber (asm)'in kadınlardan biat almasının

zikredilmesi (*Mümtehone*, 60/13), İslâm'da kadının iradesinin bağımsızlığını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu itibarla kadın olmak, hak ehliyetini ve fiil ehliyetini daraltan bir sebep değildir. Sahip olduğu hakların, kocası ya da başkası tarafından ihlal edilmesi halinde, kadının hakime başvurarak haksızlığın giderilmesini isteme hakkı bulunmaktadır.

İslâm'da kadının konumu ve hakları konusundaki tartışmaların önemli bir kısmı, kadının sosyal hayata katılması, çalışması ve kamu görevi üstlenmesi noktalarında odaklaşmaktadır.

İslâm'a göre, kural olarak kadın, ev içinde ve dışında çalışabilir; ailesinin ihtiyaçlarını sağlamada kocasına yardımcı olabilir. Şartlara ve ihtiyaçlara göre, aile hayatında eşlerin rollerinin değişmesi de mümkündür. Önemli olan hayatın huzur ve düzen içinde geçmesi, ihtiyaçların karşılanması bireylerin imkan ve kabiliyetlerine uygun sorumlulukları dengeli şekilde üstlenmeleridir. Bazı kaynaklarda yer alan Hz. Peygamber (asm)'in, evin iç işlerini kızı Hz. Fatıma'ya, dış işlerini ise damadı Hz. Ali'ye yüklemiş olması (*İbn Ebî Şeybe, Musannef, X/165, No: 9118; XIII/284, No: 16355; Ömer Nasuhî Bilmen, Hukuk-i İslamiyye, III/484*), Müslümanlar için bir aile modeli oluşturma amacına yönelik bağlayıcı bir kural değil, ihtiyaç, örf ve âdete dayalı tavsiye niteliğinde bir çözümdür. Kaldı ki, ev hanımının ailesine ve topluma katkıları küçümsenemeyecek kadar önemli bir iştir.

Kadın, mali ve ticarî alanlarda erkeklerle eşit konumda olup, kadın olması sebebiyle herhangi bir kısıtlamaya maruz değildir; ticaret ve borçlar hukuku alanında erkeklerin sahip oldukları bütün hak ve yetkilere sahiptir. İslâm dininde erkek–kadın ayrımı yapılmaksızın, çalışıp kazanmak teşvik edilmiş,

“İnsan için ancak çalıştığı vardır.” (*Necm, 53/39*);

“... Erkeklerle kazandıklarından bir pay vardır; kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. Allâh'ın lutfundan nasibinizi isteyin...” (*Nisa 4/32*)

buyurulmuştur. Çalışma kapsamında değerlendirilen ticaret ile ilgili,

“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda batıl yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle olursa başka. Kendinizi helâk etmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir.” (*Nisa, 4/29*) âyeti ile

“Sizden herhangi birinizin ipini alıp da dağdan sırtına bir bağ odun yüklenerek getirip satması, dilenmesinden daha hayırlıdır.” (*Buhârî, Büyû' 5*)

hadisinde kadın-erkek ayrımı söz konusu değildir. Dinimizin insanlar arası ilişkilerde ve ticarî hayata ilişkin koyduğu açıklık, dürüstlük, güven, doğru sözlülük, sözünde durma, şart ve akitlere bağlı kalma, karşı tarafın zayıflığı, bilgisizliği ve sıkıntıda olmasını istismar etmeme gibi genel ilkelerine bağlı kalmak şartıyla, erkek ve kadın herkes helal ve meşru yollardan kazanç elde etme hakkına sahiptir.

Bu açıklamalar ışığında kadın hem çalışabilir, hem de çalışamaz diyebiliriz. Şartları bulunursa çalışabilir, bulunmazsa çalışamaz.

Bir kadının iş yerinde çalışması için belli başlı şartlardan biri, tesettürüne mani olunmaması, vekar ve ciddiyeti hafife alınmamasıdır. Aynı zamanda bu iş yerinde başka insanlar da bulunması ve kadın tek erkekle başbaşa kalmamasıdır.

Zira bir kadın bir erkekle başbaşa kalırsa, üçüncülerinin şeytan olacağını Efendimiz (asm) bildirmiştir. Hem böyle bir yalnızlıkta halvet vaki olduğundan, erkeğe mehr-i misil gibi maddî ceza, kadına da tâzir gibi dinî ceza terettüb eder.

Demek oluyor ki, ihtiyaç içinde olduğundan çalışmak zorunda kalan kadın, tesettürüne, iffet ve vekarına hâlel gelmeyen ciddi iş yerinde çalışabilir. Çevredeki yabancı erkeklere bu tesettür ve vekar içinde ciddi şekilde muhatap olabilir. Bu şartların yok olduğu yerde kadının çalışma şartı da yok demektir.

Zaten çalışıp kazanma mecburiyeti erkek içindir. Kadın evinde oturur, çoluk çocuğuna bakar. Erkek ise dışarda çalışıp çabalayarak kadının ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kalır. Bizim sözünü ettiğimiz şartlar, herhâlde böyle hâmisi olmayan, ihtiyaç içinde çırpınan kadınlar içindir. Kocasını izin vermeyen kadın zaten çalışma hakkına da sahip sayılmaz.

Kocasının kazancıyla idare etmesi şart olur, yahut beyinin izni gerekir.

Bir kadının yabancı bir erkeğin evinde veya iş yerinde çalışması İslâm'ın emrettiği şekilde olursa, yani birkaç kadın ile birlikte veya açık bir yerde çalışırsa beis yoktur. Ama, kapalı bir yerde, yalnız olarak yabancı bir kimse ile birlikte kalacak olursa, halvet olduğundan haramdır (*el-Fıkıh 'ala'l-Mezahip el-Arbaa, III/125*).